

Predgovor

Pred vami je zbornik letošnjega srečanja Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko. Vloga geoznanosti je ključna pri razumevanju Zemlje, pa ne le zaradi vedno hitrejšega tehnološkega razvoja, temveč tudi – in vem, da se ponavljam - zaradi vse očitnejših podnebnih sprememb. V letu 2024 smo namreč globalno prvič preseгли temperaturo 1,5 °C nad predindustrijsko dobo, kar je mejnik, ki opozarja na resnost izzivov, s katerimi se soočamo. Leto 2024 je bilo najtoplejše leto doslej. In kar je precej bolj zaskrbljujoče, deset najtoplejših let, odkar spremljamo planetarne temperature, se je odvilo v zadnjih desetih letih.

Zdi se, da osrednji problemi danes niso povezani z znanstvenim razumevanjem planetarnih procesov, temveč predvsem z nemočjo prelivanja tega znanja v politične odločitve, ki bi nas hitreje preusmerile k bolj vzdržnim scenarijem planetarnega in družbenega razvoja.

Kot pa kažejo prispevki, predstavljeni v letošnjem zborniku, pa vseh aktivnosti naših članov ni moč reducirati na podnebne spremembe, saj predstavljajo njihove raziskave bistveno širšo paleto naporov in prizadevanj. Za številna področja, predstavljena v zborniku, bo gotovo nadvse dobrodošla novica, da je Slovenija z letom 2025 postala polnopravna članica Evropske vesoljske agencije (ESA). S tem se nam odpirajo nove možnosti za dostop do vesoljskih tehnologij in za njihovo uporabo pri reševanju izzivov na Zemlji. Vesoljske tehnologije, pa najsi gre za opazovanje Zemlje, telekomunikacije ali razvoj novih materialov, predstavljajo ključno orodje v planetarnih raziskavah in storitvah, pa tudi v boju zoper podnebne spremembe in pri nadzoru procesov v okolju.

Vsem skupaj želim, da nove priložnosti na vseh področjih delovanja SZGG, uspešno izkoristimo, povežemo z novimi merskimi in modelskimi pristopi, ter jih nato uspešno uporabimo kot nove koščke v prepletenem mozaiku merskih podatkov, analiz in napovedi, brez katerih ni možno sprejemati odgovornih odločitev za prihodnost

predsednik SZGG

dr. Matjaž Ličer